

Aan

Minister van SZW

nota

OPENBAARMAKEN BNC-fiche Sociale Dialoog

21/2
*De vraag dingen zich
wel op: wat is dan
een sociale
dialoog?
Kunnen we daar
allemaal
hetzelfde
omkru?*

TER BESLISSING

Datum
17 februari 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
20 februari 2023

Bijlage(n)
2

Aanleiding

- Op 25 januari 2023 heeft de Europese Commissie (Commissie) een mededeling en een voorstel voor een raadsaanbeveling gepubliceerd over de versterking van de sociale dialoog.
- De Commissie gebruikt de mededeling als instrument voor het toelichten van haar eigen beleid en bevat geen concreet nieuw beleid. Zowel de Raad als het Europees Parlement spelen geen rol bij een mededeling.
- Een voorstel voor een raadsaanbeveling bevat een voorstel voor nieuw beleid en wordt voorgelegd aan de Raad, waar het verder wordt behandeld en uiteindelijk resulteert in een niet-bindend besluit.
- Bijgevoegd is het concept BNC-fiche, dat de kabinetsappreciatie van de mededeling en de raadsaanbeveling bevat en waarmee het parlement wordt geïnformeerd over de kabinetsinzet voor de onderhandelingen in Brussel.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van bijgevoegd BNC-fiche.
- Het fiche is binnen SZW afgestemd met AV, FEZ, UAW en WBJA. Verschillende betrokken departementen (BZ, EZK, FIN, J&V, VWS), en VNG en het CBS hebben input geleverd en/of reeds meegelezen. Ook de sociale partners hebben via de Regiegroep hun reactie gegeven (VNO-NCW, FNV, CNV en VCP).
- Het BNC-fiche wordt op woensdag 1 maart besproken in het BNC-overleg. Wij willen u daarom vragen uiterlijk 22 februari (ofwel voor het reces) een reactie te geven zodat wij uw inbreng kunnen meenemen in het BNC-overleg. Het is mogelijk dat er nog wijzigingen worden doorgevoerd in het fiche n.a.v. het BNC-overleg op 1 maart of de CoCo van 7 maart. Over eventuele wijzigingen informeren wij u via het CoCo-advies voor de MR van 10 maart.
- In de Geannoteerde Agenda voor de Raad WSB dd. 13 maart a.s. wordt het parlement erover geïnformeerd dat voorliggend BNC-fiche net niet binnen de afgesproken 6 weken-termijn na publicatie zal worden toegestuurd (deze termijn is net niet haalbaar gezien de benodigde afstemming en het aankomende reces).

Kernpunten

Inhoud

- De Commissie stelt dat de sociale dialoog een cruciaal instrument is voor een goed functionerende sociale markteconomie, maar signaleert dat deze in veel

Opant bij?

lidstaten onder druk staat. Daarom roept de Commissie lidstaten op maatregelen te nemen om de sociale dialoog en de capaciteit van sociale partners te versterken.

- In de mededeling stelt de Commissie een aantal doelen voor zichzelf en roept zij ook (Europese) sociale partners op een bijdrage te leveren. Zo zal de Commissie hen vaker uitnodigen voor tripartiete overleg en wordt in elke dienst van de Commissie een coördinator Sociale Dialoog aangesteld om de betrokkenheid van sociale partners bij de vormgeving van het Europees beleid te verbeteren.
- Verder roept de Commissie sociale partners op tot collectief onderhandelen en het sluiten van meer onderlinge overeenkomsten. De Commissie biedt daarbij juridische, financiële en technische hulp aan ter ondersteuning.
- De Commissie doet naast de mededeling ook een voorstel voor een raadsaanbeveling. Die bevat een oproep aan lidstaten om te zorgen voor een gunstig klimaat voor de sociale dialoog op alle niveaus, waarbij collectieve onderhandelingen worden bevorderd en het recht op vrijheid van vereniging en onderhandeling geëerbiedigd worden.
- Lidstaten dienen sociale partners op systematische, tijdige en zinvolle wijze te consulteren over sociaaleconomisch beleid en ervoor te zorgen dat de hiervoor benodigde informatie beschikbaar is.
- Tot slot wijst de Commissie op het belang van een toekomstbestendige overlegstructuur, met aandacht voor het digitale tijdperk, een veranderende arbeidsmarkt en een eerlijke en rechtvaardige energietransitie.

Datum

17 februari 2023

Onze referentie

Beoordeling

- Het kabinet kan de doelstelling en analyse van de mededeling en raadsaanbeveling in zijn algemeenheid onderschrijven. Een bevorderlijk klimaat voor sociale dialoog op alle niveaus, inclusief collectieve onderhandelingen, acht het kabinet net als de Commissie van groot belang.
- Het kabinet concludeert dat in Nederland de aanbevelingen van de Commissie feitelijk staande praktijk zijn. In Nederland heerst reeds een gunstig klimaat voor de sociale dialoog en worden de fundamentele rechten van vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen gerespecteerd.
- Dat betekent niet dat er geen uitdagingen zijn, maar in de kern heeft Nederland een krachtige sociale dialoog. Zeker in vergelijking met andere lidstaten.
- Het kabinet wil waken voor een overdaad aan rapportageverplichtingen. Eventuele knelpunten kunnen reeds binnen de bestaande gremia geadresseerd worden. Tijdens de onderhandelingen zal het kabinet zich daarom inzetten om de rapportageverplichtingen - daar waar deze overlap heeft met bestaande instrumenten - te beperken.
- Uit de eerste Raadswerkgroep blijkt dat een meerderheid van de lidstaten positief staat tegenover de doelen van beide initiatieven.
- De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit is positief.
- Het voorstel heeft geen directie financiële gevolgen en geen effect op regeldruk.

Toelichting

Krachtenveld

- Vanuit de werkgevers (VNO-NCW, MKB NL) is aangegeven dat zij zich kunnen vinden in de inhoud van het conceptfiche.

- De vakcentrales FNV, CNV en VCP zijn positief over de voorstellen in de concept Raadsaanbeveling en onderschrijven het belang van sociale partners en de sociale dialoog. Mede naar aanleiding van de input van de vakbonden, staat nu duidelijker opgenomen in het fiche dat het kabinet oog heeft voor de uitdagingen die de Commissie signaleert.
- Het kabinet en de vakbonden delen niet dezelfde mening over de rapportageverplichtingen. Voor de vakbonden zijn sterke rapportageverplichtingen een belangrijke voorwaarde om ervoor te zorgen dat de raadsaanbeveling ook daadwerkelijk uitvoering verkrijgt. Omdat zowel binnen de EU als de ILO reeds wordt gerapporteerd over de sociale dialoog, wil het kabinet zoals eerder toegelicht echter waken voor een overdaad aan rapportageverplichtingen.
- De vakcentrales ondersteunen de uitgangspunten van de Mededeling, maar merken daarbij op dat een aantal voorstellen van de Commissie wat hen betreft niet concreet genoeg zijn. Dit betreft voornamelijk het uitblijven van duidelijkheid over hoe de Commissie omgaat met overeenkomsten die voortvloeien uit de Europese sociale dialoog. Dit punt is onderdeel van de mededeling, het is aan de Commissie op welke manier zij trachten duidelijkheid te geven omtrent de overeenkomsten die voortvloeien uit de Europese sociale dialoog. Een kabinetsappreciatie op dit punt is daarom ook niet opgenomen in het BNC-fiche.

Datum
17 februari 2023

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	BNC-fiche Sociale Dialoog	Niet verzenden	
2	Sociale dialoog korte achtergrond	Niet verzenden	

is dit ook? relatie via a vs nationaal?